

УДК. 377:37.091.3

<https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-103.2025.23>**Ольга КАЙТАНОВСЬКА**

доктор філософії (Ph.D)

завідувач сектору забезпечення видання навчальної
літератури закладів професійно-технічної освіти

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0001-8566-6458

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ – ЗАОХОЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У статті досліджено мотиваційні аспекти професійної освіти молоді, зокрема здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, у світлі трансформацій сучасного ринку праці та зростання вимог до кваліфікованих працівників. Враховуючи низьку популярність професійної освіти серед молодого покоління, авторка розглядає мотивацію не лише як ключовий психологічний ресурс залучення, а як динамічний феномен, що формується під впливом особистісних, соціальних, освітніх і культурних чинників. Особливий акцент зроблено на оцінці внутрішніх джерел мотивації – ціннісних орієнтацій, самооцінки, емоційної зрілості, впливу однолітків і здатності до професійного самовизначення.

Емпіричне дослідження, проведене на базі закладів професійної освіти, що готують кваліфікованих робітників за професією «Оператор поштового зв'язку» із застосуванням методики Т. Елерса та тесту «Ваші цінності». Це дозволило авторці не лише зафіксувати рівень мотивації до успіху та навчання, а й глибше проникнути у систему особистісних переконань респондентів, зокрема в контексті формування цінностей, ставлення до фінансових рішень, впливу реклами та однолітків. Аналітична частина статті розкриває типологію мотиваційних профілів студентів, виявляє освітні бар'єри та пропонує шляхи їх подолання.

У статті також узагальнено міжнародний досвід у сфері підвищення мотивації до професійної освіти – зокрема, проаналізовано ефективність дуального навчання, гейміфікації, механізмів фінансової підтримки, партнерства з бізнесом та програм академічної мобільності.

Результати дослідження та аналітичні висновки мають практичне значення для управлінців освітньої галузі, викладачів, психологів, керівників ЗП(ПТ)О й роботодавців, які зацікавлені у формуванні мотивованого та конкурентоспроможного молодого фахівця.

Ключові слова: мотивація, професійна освіта, оператор поштового зв'язку.

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації ринку праці й зростання вимог до професійної компетентності працівників, особливої актуальності набуває проблема мотивації здобувачів освіти до професійного навчання. Недостатній рівень зацікавленості молоді у здобутті фахових знань та навичок зумовлює потребу у формуванні ефективних мотиваційних механізмів, які забезпечили б позитивне ставлення до професійної освіти та сприяли її популяризації. З огляду на це, постає необхідність комплексного осмислення чинників, що впливають на професійне самовизначення студентів, а також розроблення практичних підходів до підвищення привабливості професійного навчання. Отже, розв'язання цієї проблеми є важливим як з наукової точки зору – для глибшого розуміння природи освітньої мотивації, так і з практичної – з метою удосконалення освітньої політики, програм підготовки кадрів та механізмів залучення молоді до професійної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомі дослідники, серед яких Наталія Сиско, Алла Самко, Оксана Поліщук, Олена Литвиненко, Оксана Коваленко, Світлана Литвин, Інна Козубовська, приділяють суттєву увагу проблематиці мотивації в системі професійної освіти. У фокусі їхніх наукових інтересів – як мотиваційні потреби здобувачів освіти, так і професійне зростання педагогічних працівників. Серед ключових напрямів дослідження – діагностика мотиваційного потенціалу викладачів (Сиско, 2019), самоосвітня діяльність і самореалізація науково-педагогічних працівників (Самко, 2022), формування мотивації в освітньому середовищі ЗП(ПТ)О (О. Ковальова), мотивація та її ресурси в освітньому середовищі (Поліщук, 2022), формування професійної ідентичності (С. Литвин) та розвиток мотивації до самореалізації у майбутніх фахівців (Козубовська). Формування навчальної мотивації студентів ЗВО досліджують К. Д. Матійчук, Г. В. Морараш і Я. І. Костинюк, розглядаючи серед ключових чинників проблемне навчання, індивідуалізацію освітнього процесу та вплив викладача (Матійчук, Морараш, & Костинюк, 2020). На наш погляд дослідження цих науковців охоплюють широкий спектр тем від

психологічних механізмів формування мотивації до організаційно-педагогічних умов її підтримки в різних освітніх контекстах. Можемо стверджувати, що їхній внесок створює цілісне й різнопланове наукове підґрунтя, яке дозволяє не лише краще зрозуміти, як працює мотивація в освіті, а й розробляти практичні інструменти для її підвищення.

Мета статті. Дослідження рівня мотивації у здобувачів професійної освіти та виявлення чинників, що впливають на їхнє ставлення до навчального процесу та майбутньої кар'єри.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зацікавленість молоді до професійної освіти є важливим фактором її ефективності та успішного розвитку. В сучасних умовах, коли ринок праці постійно змінюється, а вимоги до компетенцій стають дедалі складнішими, залучення студентів до якісного професійного навчання є ключовим завданням для освітньої системи закладів професійної освіти.

Зауважмо, що попри значну роль професійної освіти у формуванні кваліфікованих кадрів, вона не завжди має достатню популярність серед молоді. Зазначимо, що молодь обирає інші форми навчання через застарілі стереотипи, недостатню інформованість чи брак перспективи працевлаштування на високооплачуваному місці. Тому необхідно розглядати комплексні механізми мотивації, які здатні не лише привернути увагу до професійного навчання, а й забезпечити його реальну привабливість. Сучасні методи навчання, інтеграція практичних навичок, фінансові та соціальні стимули – усе це сприяє формуванню позитивного ставлення до професійної освіти. Крім того, створення динамічного освітнього середовища, що враховує потреби ринку праці та індивідуальні здібності студентів, дозволяє підвищити рівень їхньої зацікавленості та мотивації. Відмітимо, що мотивація студентів до професійної освіти значною мірою залежить від внутрішніх чинників, які впливають на їхній вибір майбутньої професії. Ці фактори формують рівень зацікавленості, наполегливості та прагнення до успіху в професійній діяльності. Зауважмо на тому, що кожен студент має власні схильності та інтереси, які

визначають напрямок його навчання у закладі освіти. Коли професія відповідає особистим захопленням, освітній процес стає більш цікавим, а засвоєння знань є ефективнішим. Можемо припустити, що педагогічний досвід інтеграції можливостей для самовираження та творчого розвитку в систему професійної освіти значно підвищує мотивацію студентів. Важливим аспектом є надання молоді достатньої інформації про різноманітність та важливість професій їхню актуальність на ринку праці. Профорієнтаційні заходи, зустрічі з роботодавцями та практичний досвід допомагають студентам зрозуміти, які саме професії відповідатимуть їхнім інтересам і здібностям. Відмітимо, що важливим аспектом у цьому процесі є рівень самооцінки та впевненості у власних силах. Віра у свої можливості сприяє активному навчальному процесу, допомагає долати труднощі, ставити амбітні цілі та наполегливо рухатися до їхнього досягнення. Заклади освіти підтримують своїх студентів, створюючи їм середовище, що сприяє формуванню позитивної самооцінки через наставництво, підтримку педагогічних працівників та можливість отримання реального досвіду, що підтверджує їхню професійну цінність. Реальні перспективи професійного розвитку є важливим мотивуючим фактором для студентів, розуміючи чіткий зв'язок між освітою та успішною кар'єрою, їхнє прагнення до навчання зростає. Слід наголосити на тому, що одним із найефективніших способів підвищення мотивації є співпраця навчальних закладів із роботодавцями, які пропонують проходження виробничої практики на виробництві із подальшим працевлаштуванням. Це дає можливість застосувати набуті знання вміння та навички на практиці, оцінити власні перспективи та стати конкурентоспроможним на ринку праці. Таким чином, внутрішня мотивація студентів є комплексним явищем, що ґрунтується на їхніх особистих інтересах, рівні впевненості у власних силах та можливостях професійного зростання. Освітня система, яка підтримує ці аспекти, сприяє більш активному та цілеспрямованому навчанню, а отже ефективнішому формуванню майбутніх професіоналів.

Для виявлення мотивації у здобувачів освіти на основі професії «Оператор поштового зв'язку» нами був використаний метод Т. Елерса: діагностика мотивації до успіху (Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Копаниця О.В., Герасименко М.В., Ткаченко В.В., 2012), він складався із 41 питання, відповідь на які має бути «так» або «ні» та тест «Ваші цінності» (Ваші цінності, 2024) який мав на меті з'ясувати усвідомленість чинників, що можуть впливати на цінності здобувачів професійної освіти. Результати виявлені у ході опитування дали змогу виявити мотивацію до успіху здобувачів освіти з даної професії.

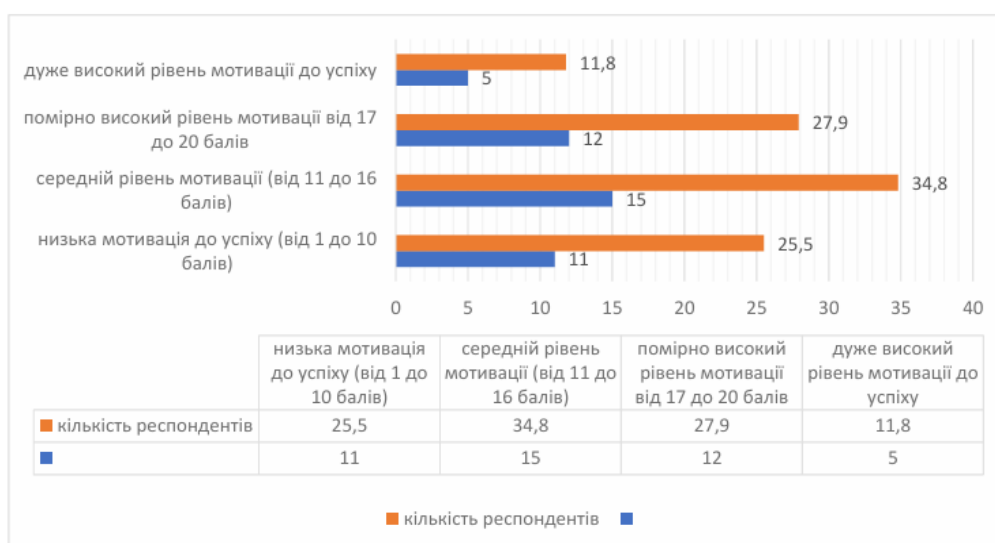

Рис. 1. Результати діагностування рівнів сформованості мотивації у здобувачів професійної освіти з професії «Оператор поштового зв'язку».

Джерело сформовано автором

Показники мотивації здобувачів освіти, отримані на основі опитування 43 респондентів, відображають низку факторів, що впливають на їхнє ставлення до навчального процесу та майбутньої професійної діяльності. Низький рівень мотивації (25,5%) може свідчити про труднощі адаптації до освітнього середовища або необдуманий вибір професії. Середній рівень (34,8%) характерний для тих, хто ще не сформував чіткі професійні орієнтири, проте усвідомлює важливість освіти. Помірно висока мотивація (27,9%) притаманна респондентам, які вже мають визначені професійні цілі, але потребують

додаткового стимулювання. Дуже високий рівень мотивації (11,8%) демонструють ті, хто активно прагне досягти успіху, маючи чітке бачення майбутньої кар'єри. Використання тесту «Ваші цінності» уможливив з'ясування та усвідомлення чинників здобувачами професійної освіти, що впливають на їх розвиток. Майбутня професійна кар'єра вимагає увагу до особистого розвитку впродовж життя, а також особливо для таких підприємств як АТ «Укрпошта», «Нова пошта», «Автолюкс Глобал Пост», «Meest», «Justin», «Delivery». Залучення зацікавлених сторін, зокрема роботодавців, відіграє ключову роль у формуванні професійних цінностей операторів поштового зв'язку, що є невід'ємною складовою їхньої культури та підготовки. Зазначмо, що тест складається з восьми запитань та запропонованих до них відповідей. Аналізуючи результати тесту зазначимо, що вірну відповідь на всі питання надав лише один здобувач професійної освіти. Дослідження засвідчило, що 24 учасники (55,8%) розуміють поняття «цінності» як систему переконань, моральних принципів, ставлення та рішень, що формують особистість. Крім того, правильну відповідь на питання щодо заздрощів дали 38 респондентів (88,4%) від загальної кількості учасників.

Ці результати можуть свідчити про недостатній рівень розуміння такого емоційного стану більшості опитуваних, його самооцінювання і відображає рівень сформованості культури поведінки респондентів. Перед педагогічним колективом може постати завдання розвитку емоційного інтелекту, підготовки до розпізнавання таких емоцій та необхідності врахування попереднього досвіду. На запитання «Яке з наведених нижче тверджень відноситься до впливу однолітків?» правильну відповідь: «Вплив, який інші, приблизно однакового віку, можуть мати на ваші дії та рішення» дали 51,2% (22 особи) (Кайтановська, 2025).

Отже, можемо відмітити, що більша половини респондентів добре усвідомлюють, що на дії та їх рішення впливають однолітки. Таке розуміння можна пов'язати із засвоєнням психологічних аспектів поведінки людини під час вивчення основ професійної етики, набутими навичками соціальної

взаємодії та впливом однолітків, що сприяє їх розпізнаванню. Водночас майже половина респондентів потребує додаткової уваги до опанування цих знань і навичок, а також розвитку здатності правильно ідентифікувати відповідні твердження. Відповідь на питання: «Чому цінності важливі з точки зору «грошових рішень?» також поділила респондентів навпіл – 48,8% (21 особа) дали правильну відповідь, суть якої полягає в тому, що саме цінності впливають на фінансові рішення.

Як бачимо, про важливість цінностей у фінансових рішеннях усвідомили близька половини майбутніх операторів поштового зв'язку, що може свідчити про певні прогалини в їхніх знаннях з основ галузевої економіки та підприємництва, на що вказували самі здобувачі освіти при діагностуванні рівнів сформованості знаннєвого компоненту. При вивченні галузевої економіки на наш погляд викладачі закладів професійної освіти повинні більше уваги приділяти формуванню цінностей «грошових рішень» при фінансових операціях в своїй професійній діяльності, адже у сучасному світі ця тема є актуальною та пріоритетною.

Варто більше уваги приділяти впливу цінностей на фінансові рішення, при цьому традиційні методи замінити на інтерактивні, наприклад, дискусії, рольові ігри або проєкти, що сприятиме кращому зрозумінню здобувачами освіти цієї теми. Отже, є необхідність враховувати індивідуальні особливості освітян до розуміння і сприйняття інформації, різне значення цінностей у різних культурах і соціальних середовищах. На запитання: «Які з наведених нижче речей впливають на ваші цінності?» серед наведених відповідей – 37 респондентів (86%) обрали правильну відповідь, зазначивши, що вірні всі наведені варіанти відповідей, адже на цінності впливають члени сім'ї, викладачі, друзі та однолітки. Зазначимо, що позитивний вплив на виховання мають – релігія, культура та спадщина, телебачення, фільми, відео та музика. Можемо стверджувати, що безпомилковою відповіддю на запитання: «Чи можна вважати тиском з боку ваших однолітків, якщо вони ставлять вам запитання щодо того скільки ви витрачаєте, що ви купуєте, якому стилю

віддаєте перевагу?». Всі респонденти вказали на правильну відповідь, що такі запитання вони розглядають, як тиск, втручання в особистісне життя. Трохи більше половини учасників експерименту (24 особи), що становить 55,8% на запитання: «Які методи рекламування застосовують рекламодавці, щоб впливати на ваші рішення щодо купівлі?» відповіли, що всі методи впливають на їх рішення щодо купівлі даної продукції. Така відповідь є вірною. Однак інші так не вважають.

На наш погляд може бути декілька причин, а саме: недостатнє розуміння рекламних методів; не розуміння самого запитання в тесті; вплив особистого досвіду; брак освітнього контенту – недостатня увага щодо теми рекламування та його методам; критичне ставлення до рекламної продукції тощо. На останнє питання: «Чи є користь від реклами?» більшість – 37 здобувачів освіти (74,4%) відповіли: «Так», що є правильною відповіддю (Кайтановська, 2025). Слід відмітити, що рекламу слід розглядати як джерело інформації про нові продукти на ринку, а також про вже існуючі продукти та вдосконалення або їх зміну.

Реклама пов'язана з конкуренцією в тому числі й на ринку поштових послуг, заохочує до розвитку галузі, яка може призводити до покращення продукту, зниження його ціни. Вона сприяє розвитку інших галузей і сфер людської діяльності – спонсорує телебачення і радіомовлення, журнали та газети, концерти тощо, допомагає споживачам порівнювати доступні для різних верств населення продукти та послуги, і робити кращий вибір. Ці результати вказують на необхідність удосконалення системи професійної орієнтації та мотиваційних механізмів у закладах професійної освіти.

Слід відмітити, що до викликів та перспектив мотивації студентів у закладах професійної освіти слід віднести основні бар'єри для мотивації, а саме: стереотипи щодо професійної освіти – багато молоді сприймають професійну освіту як менш престижну порівняно з вищою, що впливає на їхній вибір навчального закладу; невідповідність програм ринку праці – навчальні програми не завжди адаптовані до сучасних вимог роботодавців, що знижує

мотивацію студентів; обмежені можливості практичного навчання – нестача стажувань/практики, дуальної освіти та реальних проєктів у навчальному процесі, зменшує інтерес до професійного розвитку; фінансові труднощі – витрати на освіту та недостатня кількість стипендій є стримуючим фактором для багатьох студентів; відсутність кар’єрних перспектив – якщо студенти не бачать реальних можливостей працевлаштування після завершення навчання, їхня мотивація до здобуття професійної освіти знижується.

Відмітимо, що у різних країнах світу застосовуються ефективні моделі мотивації студентів до професійної освіти, а саме: дуальна освіта (Німеччина, Швейцарія) – поєднує теоретичне навчання з практичною діяльністю на підприємствах, що забезпечує студентам реальний досвід та підвищує їхню конкурентоспроможність; гейміфікація навчального процесу (США, Фінляндія) – використовує інтерактивні технології, симуляторів та ігрових методик для підвищення залученості до навчання студентів; фінансова підтримка (Канада, Швеція) – державні гранти, стипендії та програми фінансування, що допомагають студентам покривати витрати на навчання (Стипендії та спонсорські програми у Канаді, 2025); Партнерство з бізнесом (Сінгапур, Великобританія) – активна співпраця навчальних закладів із підприємствами, компаніями, установами, що гарантують студентам стажування та можливості працевлаштування (Erasmus for Young Entrepreneurs об’єднує Велику Британію, США, Канаду та Сінгапур як напрямки обміну бізнесом, що надає європейським МСП глобальні можливості, 2025); Академічна мобільність (ЄС) – програми обміну, які дозволяють студентам отримати міжнародний досвід та розширити свої професійні горизонти (Національний Еразмус+ офіс в Україні. (2023). Міжнародна академічна мобільність: можливості для України в межах Програми ЄС Еразмус+ на 2024 рік, 2023).

Аналізуючи досвід країн світу щодо роботи та навчання в галузі професійної освіти, можемо стверджувати, що для підвищення мотивації студентів до навчання в Україні необхідно впроваджувати комплексні зміни. На наш погляд вони здійснять інноваційний підхід та сучасні технології в

оновленні професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Модернізують навчальні програми, що адаптують освітні курси до сучасних вимог ринку праці та інтеграції практичних навичок у освітній процес. Розширюють дуальну освіту, що активізує роботодавців до осучаснення навчального процесу, та дозволить студентам отримати реальний практичний досвід.

Підтримують студентів фінансово, що дає можливість збільшити їх кількість, та отримання грантів і програм фінансування для забезпечення доступності освіти. Популяризують професійну освіту в різних формах: семінари, вебінари, конференції, круглі столи тощо. Розвивають наставництво та менторство, що поліпшує успішність випускників та експертів в якісній підготовці висококваліфікованих майбутніх фахівців.

Мотивація студентів до професійної освіти є ключовим фактором формування кваліфікованих кадрів та їхньої конкурентоспроможності на ринку праці. Дослідження підтверджує, що рівень мотивації залежить від внутрішніх переконань, самооцінки, а також зовнішніх чинників: інформованості про перспективи професії, підтримки з боку закладів освіти та роботодавців, фінансових і соціальних стимулів.

Значну роль у формуванні мотивації відіграють викладачі та майстри виробничого навчання. Вони не лише передають знання, учіння і навички, а й створюють освітнє середовище, що сприяє професійному становленню студентів. Їхня підтримка, наставництво та особистий приклад стимулюють молодь до навчання та саморозвитку. Практичні заняття, інтеграція реальних виробничих процесів у навчання та активна взаємодія з роботодавцями підвищують зацікавленість студентів, допомагаючи їм усвідомити зв'язок між освітою та майбутньою кар'єрою.

Водночас дослідження виявило бар'єри мотивації: стереотипи щодо професійної освіти, невідповідність навчальних програм сучасним вимогам ринку праці, обмежені можливості практичного навчання та фінансові труднощі. Це свідчить про необхідність комплексних змін, зокрема

модернізації програм, активного залучення роботодавців до освітнього процесу та розширення можливостей наставництва. Аналіз міжнародного досвіду доводить ефективність моделей дуальної освіти, гейміфікації навчального процесу, фінансової підтримки студентів і співпраці з бізнесом. Використання цих підходів у вітчизняній освітній системі сприятиме підвищенню рівня зацікавленості молоді у професійному навчанні та формуванню висококваліфікованих спеціалістів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, для підвищення мотивації студентів до професійної освіти необхідний системний підхід, що включає оновлення навчальних програм, створення сприятливого освітнього середовища та залучення педагогічних працівників та майстрів виробничого навчання як ключових наставників у формуванні професійних компетентностей. Впровадження передових освітніх практик і тісна співпраця з роботодавцями дозволять зробити освітній процес більш ефективним, а мотивацію студентів – стійкою та цілеспрямованою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Копаниця О.В., Герасименко М.В., Ткаченко В.В. Збірник методик діагностики лідерських якостей курсантського, сержантського та офіцерського складу: Методичний посібник. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2012.С. 313-319
2. Кайтановська, О. М. Формування професійної компетентності операторів поштового зв'язку в професійних коледжах: дисерт. докт. філос (Ph.D.) 13.00.04/ Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна. 2025. – 307 с. URL <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=745677>.
3. Ваші цінності. Тест. 2024. URL:https://vlasnifinancy.com/quiz_cinnosty.html.
4. Сиско, Н. Діагностика мотивації професійної діяльності викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2019. Вип. 2, С. 102-110. (дата звернення 02.06.2025).
5. Самко, А. М. Мотивація професійного вдосконалення як одна з тенденцій розвитку андрагогічної компетентності педагогів. *Філософія освіти і педагогіка* 2022. (50). С. 113-126. (дата звернення 02.06.2025).
6. Матійчук, К.Д., Морараш, Г.В., Костинюк, Я.І. Шляхи, способи, методи та прийоми впливу на формування мотивації до навчання. *Вища освіта у*

контексті інтеграції до європейського освітнього простору 2020. (дата звернення 04.05.2025).

7. Поліщук, О. Мотивація та її ресурси в інформаційному освітньому просторі. Вплив комунікативно-інформаційного простору на психологічні особливості й особистісні ресурси людини в умовах дії дестабілізаційних факторів на суспільство : монографія / за наук. редакцією І.М. Зварича. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2022. – 344 с. С.227-252. (дата звернення 04.06.2025).

8. Стипендії та спонсорські програми у Канаді. 2025 URL: <https://newscanadaimmigration.com/uk/2025/05/01/scholarships-and-sponsored-study-in-canada/> (дата звернення 02.06.2025).

9. Erasmus for Young Entrepreneurs об'єднує Велику Британію, США, Канаду та Сінгапур як напрямки обміну бізнесом, що надає європейським МСП глобальні можливості. 2025. URL: <https://surl.li/rcwdta> (дата звернення 11.06.2025).

10. Національний Еразмус+ офіс в Україні. Міжнародна академічна мобільність: можливості для України в межах Програми ЄС Еразмус+ на 2024 рік. 2023.URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/ka1_e-icm_2024_dec20.pdf. (дата звернення 11.06.2025).

Стаття надійшла до редакції 10.10.2025

Olha KAITANOVSKA. Student motivation – encouraging youth Towards vocational education. The article researches the motivational aspects of vocational education for young people, in particular, students of vocational (professional and technical) education institutions, in the light of the transformations of the modern labor market and the growth of requirements for qualified workers. Taking into account the low popularity of vocational education among the younger generation, the author considers motivation not only as a key psychological resource of engagement, but as a dynamic phenomenon that is formed under the influence of personal, social, educational and cultural factors. Special emphasis is placed on the assessment of internal sources of motivation – value orientations, self-esteem, emotional maturity, peer influence and the ability to professional self-determination.

Empirical research conducted on the basis of vocational education institutions that train qualified workers in the profession of «Postal Operator» using the T. Ehlers methodology and the «Your Values» test. This allowed the author not only to fix the level of motivation for success and learning, but also to delve deeper into the system of personal beliefs of respondents, in particular in the context of the formation of values, attitude to financial decisions, the influence of advertising on peers. The analytical part of the article reveals the typology of motivational profiles of students, identifies educational barriers and suggests ways to overcome them.

The article also summarizes international experience in the field of increasing motivation for vocational education - in particular, the effectiveness of dual learning, gamification, financial support mechanisms, partnership with business and academic mobility programs is analyzed.

Keywords: motivation, vocational education, postal operator

REFERENCES

1. Kokun O.M., Pishko I.O., Lozinska N.S., Kopanytsia O.V., Herasymenko M.V., Tkachenko V.V. (2012) Zbirnyk metodyk diahnostryky liderskykh yakosti kursantskoho, serzhantskoho ta ofiterskoho skladu [Collection of methods for diagnosing leadership skills of cadets, sergeants and officers]: *Metodychnyi posibnyk*. – K.: NDTs HP ZSU, S. 313-319 (ukr).
2. Kaitanovska, O. M. (2025) Formuvannia profesiinoi kompetentnosti operatoriv poshtovoho zviazku v profesiinykh koledzhakh [Formation of professional competence of future postal operators in vocational colleges]: dysert. dokt. filos (Ph.D.) 13.00.04/ *Institut pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh imeni Ivana Ziaziuna*. 2025. – 307 s. URL <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=745677> (ukr).
3. Vashi tsinnosti. Test. 2024. URL:https://vlasnifinancy.com/quiz_cinnosty.html (ukr).
4. Sysko, N. (2019) Diahnostryka motyvatsii profesiinoi diialnosti vykladachiv zakladiv profesiinoi (profesiino-tehnichnoi) osvity. [Diagnosis of motivation for professional activity of mortgage holders with professional (vocational and technical) education]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*. Vyp. 2, S. 102-110. (date of appeal: 02.06.2025) (ukr).
5. Samko, A. M. (2022) Motyvatsiia profesiinoho vdoskonalennia yak odna z tendentsii rozvytku andrahohichnoi kompetentnosti pedahohiv. [Motivation for professional excellence as one of the trends in the development of andragogical competence of teachers] *Filosofii osvity i pedahohika*. (50). S. 113-126. (date of appeal: 02.06.2025) (ukr).
6. Matiichuk, K.D., Morarash, H.V., Kostyniuk, Ya.I. (2020) Shliakhy, sposoby, metody ta pryomy vplyvu na formuvannia motyvatsii do navchannia. [Ways, ways, methods and methods are used to formulate motivation before starting]. *Vyshcha osvita u konteksti intehtatsii do yevropeiskoho osvitnoho prostoru*. (date of appeal: 04.05.2025) (ukr).
7. Polishchuk, O. (2022) Motyvatsiia ta yii resursy v informatsiinomu osvitnomu prostori. Vplyv komunikativno-informatsiinoho prostoru na psykholohichni osoblyvosti y osobystisni resursy liudyny v umovakh dii destabilizatsiinykh faktoriv na suspilstvo [Motivation and resources in the information and light space. The infusion of the communicative and information space on the psychological characteristics and special resources of people in the minds of destabilizing factors on marriage]: monohrafiia / za nauk. redaktsiieiu I.M. Zvarycha. – Chernivtsi: Chernivets. nats. un-t., – 344 s. S.227-252. (date of appeal: 04.06.2025) (ukr).
8. Stypendii ta sponsorski prohramy u Kanadi. (2025) URL: <https://newscanadaimmigration.com/uk/2025/05/01/scholarships-and-sponsored-study-in-canada/>. (date of appeal: 02.06.2025) (ukr).
9. Erasmus for Young Entrepreneurs obiednuie Velyku Brytaniuu, SShA, Kanadu ta Sinhapur yak napriamky obminu biznesom, shcho nadaie yevropeiskym

MSP hlobalni mozhlyvosti (2025). URL: <https://surl.li/rcwdta>. (date of appeal: 11.06.2025) (eng).

10. Natsionalnyi Erasmus+ ofis v Ukraini. Mizhnarodna akademichna mobilnist: mozhlyvosti dlia Ukrainy v mezhakh Prohramy YeS Erasmus+ na 2024 rik. (2023). URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/ka1_e-icm_2024_dec20.pdf. (date of appeal: 11.06.2025) (eng).